

Commissie: Mensenrechtencomité

Onderwerp: Een verklaring opstellen om mensenrechtenschending door de staat tegen te gaan en te vermijden dat de staat misbruik van hun monopolie van legaal geweld maakt.

Leden: Ben Haitsma & Maya Güllner

Functie: Voorzitters

Inleiding

Staatsmonopolie op geweld, in de politicologie en de sociologie, is het concept dat de staat het recht heeft om fysiek geweld te gebruiken of toe te staan tegen hun volk. Dat is in veel gevallen een ernstig probleem. Natuurlijk zijn er nog steeds veel gevallen van geweld van de staat tegen de bevolking, maar ook van bevolking tot hun staat. Politiegeweld komt meestal voor in situaties zoals voornamelijk demonstraties (zowel vreedzaam als gewelddadig) en opstanden. Dit geweld schendt de mensenrechten. Vooral met het voorbeeld van demonstraties, al sinds de hippie- en 'Civil Rights Movement' van de jaren zestig hebben mensen zich gerealiseerd dat -zelfs als ze geen deel uitmaken van hun staat- ze toch een verschil kunnen maken en hun meningen via demonstraties kunnen uitdrukken. Nu is er nog steeds hetzelfde principe, behalve dat veel (maar niet alle) van deze protesten in de loop van de tijd zeer gewelddadig zijn geworden, en dat de politie of het leger van de staat dan met brute kracht reageren. Helaas kan dit ook gebeuren met vreedzamere demonstraties.

In de afgelopen 5 jaar zijn er veel protesten geweest, zoals in Kiev, Hong Kong, de gele hesjes in Frankrijk, Chili en Spanje, en nu zeker met de 'Black Lives Matter' protesten in Amerika en de rest van de wereld. We kunnen zien dat de protesten veel vaker gebeuren en aan beide kanten veel gewelddadiger worden. We zien bijna elke dag deze soort van mensenrechtenschendingen, maar dit zijn mensenrechtenschendingen op redelijk kleine schaal en ze zijn vaak heel lokaal. Het probleem met deze schendingen is dat, hoewel ze vreselijk zijn en moeten worden aangepakt, ze te klein zijn en een te binnenlandse aangelegenheid zijn voor een internationale organisatie als de VN om in te grijpen. Een ingreep zou worden beschouwd als een aanval op de soevereiniteit van de staat. Vaak is het volgens wetten zoals de R2P-doctrine legaal voor andere staten of organisaties om in te grijpen bij zulke situaties, maar alleen omdat het legaal is, betekent dit niet dat het geen aanval is op de soevereiniteit, en dus kan vrede niet altijd worden gegarandeerd. Het andere probleem is de kwestie als dit soort van geweld wel of niet legaal is en of het gerechtvaardigd is. Daarom is dit onderwerp met al zijn tegenstrijdigheden toch erg belangrijk.

Definities van sleuteltermen

Mensenrechtencomité: Het Mensenrechtencomité is een comité dat de mensenrechten overal ter wereld bewaakt en ervoor zorgt dat het Internationaal Verdrag Inzake Burgerrechten en Politieke Rechten in elke staat wordt geïmplementeerd. Het Mensenrechtencomité stelt normen vast voor internationale wetten met betrekking tot mensenrechten.

(<https://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CCPR.aspx>)

Mensenrechten: Mensenrechten zijn rechten die elk mens heeft. Mensenrechten worden normaal gesproken internationaal gevestigd, maar er zijn ook landen die wat andere rechten geven (bijvoorbeeld heeft Saudi-Arabië nog steeds hele strenge regels voor vrouwen, en dus hebben ze minder rechten dan in andere landen). Simpele mensenrechten zijn bijvoorbeeld: recht op werk, recht op educatie, vrijheid van meningsuiting, etc...

Mensenrechtenschending:

Op kleine schaal: Wanneer een staat of een groep de rechten van een persoon of klein groep schendt (niet respecteert). Zaken van mensenrechtenschendingen op klein schaal zijn bijvoorbeeld situaties van politiegeweld, martelen, slavernij etcetera...

Op grote schaal: Wanneer een staat of groep de rechten van een groot aantal mensen schendt, bijvoorbeeld een bepaalde groep: de Rohingya Moslims. Normaal doet de staat dit aan aan zijn eigen bevolking. Dit zijn gevallen van genocide en etnische reiniging die allebei internationaal gezien worden als oorlogsmisdaden.

Monopolie: De handel, gemeengoed of service wat exclusief en direct onder de controle van de staat is.

Legaal geweld: Geweld dat door een staat of de overheidsinstantie wordt uitgevoerd en dus legaal wordt gesteld door die staat zelf.

Genocide: De massamoord van een grote groep, normaal gezien een groep van een bepaald land of etnische groep.

Oorlogsmisdaden: Iets dat uitgevoerd wordt tijdens oorlog en wat ingaat tegen de internationale oorlogswetten.

Etnische reiniging: Massamoord of verdrijvingen die uitgevoerd wordt door een etnische groep op een andere.

Human Rights Watch: Human Rights Watch is een NGO (non-gouvernementele organisatie) die werkt aan verschillende crisissituaties van schending van de mensenrechten werkt en die dus eerst en vooral rapporten maakt van die situaties, en ten tweede de verschillende staten ontmoet, de VN, rebellen etc. en om te proberen die problemen vreedzaam op te lossen.

Algemeen overzicht

Waar komen de problemen vandaan, en hoe kunnen we ze aanpakken?

Bij vele van de protesten in de afgelopen tijden werd door de media aangetoond dat politiegeweld alleen bestond door het feit dat de demonstranten het gewelddadig maakten, en dat de staat geen andere keuze had om met geweld te reageren. Het wordt nu steeds meer bekend dat dat niet zo is, en dat het, in meeste gevallen, nooit zo was.

Vele instituties van politie, leger etc., zijn geworteld in racisme en fascisme. Dit is, bijvoorbeeld, in de Verenigde Staten te zien: toen slavernij verboden werd, werd de politie gebruikt als middel om donkere mensen op te pakken en te gebruiken voor gratis arbeid. Dat was toen, maar meer recentelijk is er ook een onderzoek geweest door een ex-FBI agent, waarin bleek dat sinds 2000, daar een golf van anti-islamitische, anti-latino en anti-zwart mensen en militias de Amerikaanse politie infiltreerde, waarin vele KKK-leden. In de zuidelijke staten van de Verenigde Staten gebruiken ze nu hun macht om legaal geweld te gebruiken tegen hun bevolking, maar nu is het de vraag of dat wel legaal is?

Voorbeelden van schendingen van de mensenrechten in de 20e eeuw

Wat waarschijnlijk het meest iconische voorbeeld van protest geweld was, was dat van het bloedbad op het Tiananmen-Plein in 1989.

De protesten op het Tiananmen-plein waren demonstraties geleid door studenten die in 1989 op het Tiananmen-plein in Beijing werden gehouden. De protesten begonnen in april en werden met geweld onderdrukt op 4 juni toen de regering de staat van beleg verklaarde en het leger stuurde om centrale delen van Beijing te bezetten. In wat bekend werd als 'het Tiananmen-plein Massacre' vuurden troepen met

geweren en tanks een aanval uit op de demonstranten. Een schatting van het dodental varieert van enkele honderden tot enkele duizenden, met meer dan duizenden gewonden. De studenten pleitten voor meer verantwoordelijkheid, een grondwettelijk proces, democratie, persvrijheid en vrijheid van meningsuiting, hoewel ze zeer ongeorganiseerd waren. Ongeveer 1 miljoen mensen verzamelden zich op het plein. Uiteindelijk geloofden de belangrijkste leider van China, Deng Xiaoping, en andere medewerkers van de Communistische Partij, dat de protesten een politieke bedreiging waren en besloten ze om geweld te gebruiken. De Staatsraad verklaarde de staat van beleg op 20 mei en mobiliseerde en stuurde duizenden troepen naar Beijing. De internationale gemeenschap, mensenrechtenorganisaties en politieke analisten hebben de Chinese regering veroordeeld voor het bloedbad. Westerse landen legden wapenembargo's op aan China. De Chinese regering maakte wijdverbreide arrestaties van demonstranten en hun aanhangers, waarvan de meeste later werden gedood, verdreef buitenlandse journalisten, strikt gecontroleerde

verslaggeving van de gebeurtenissen in de binnenlandse pers, versterkte de politie en interne veiligheidstroepen en degradeerde of zuiverde ambtenaren die sympathie voerden met de protestacties. De Chinese regering voerde veel arrestaties uit.

Beschouwd als een keerpunt, legden de protesten de grenzen van de politieke expressie in China tot op de dag van vandaag vast. In dit geval was er geen militaire interventie van andere staten of de VN, en dit kwam door een nieuwe kwestie: de intense mediablokkade. In de loop van het bloedbad waren alle media-uitzendingen volledig geblokkeerd, wat onzekerheid veroorzaakte over wat er feitelijk gebeurde. Dit maakte het moeilijk voor internationale organisaties om te beoordelen of interventie noodzakelijk was. Net als bij andere massamoorden, was er ook de kwestie dat de moorden werden gepleegd door het Chinese leger, dus als een andere staat zou tussenkomen met militaire actie, zou dit als een oorlogsdaad zijn beschouwd. Beide dingen samen zorgden ervoor dat het conflict (zelfs vandaag) een zeer delicaat onderwerp was en dus raakte niemand erbij betrokken.

Voorbeelden in de 21e eeuw

Wat nu een goed voorbeeld van protest-geweld is, zoals al eerder gezegd, zijn de protesten in Hong Kong van juni 2019 tot op vandaag. Eerst begon het met ongeveer 2 miljoen mensen die met vrede over de straten liepen als protest, daar reageerde de politie heel agressief op met wapens en traangas. De vraag is natuurlijk waarom de studenten van Hong Kong eigenlijk protesteerden? Helaas, zoals de studenten van Tiananmenplein, zijn ze heel ongeorganiseerd wat betreft wat ze eigenlijk willen. De protesten werden veroorzaakt door de invoering van het wijzigingsvoorstel voor voortvluchtige overtreeders door de regering van Hong Kong. Indien aangenomen, zou het wetsvoorstel de uitlevering mogelijk hebben gemaakt van criminele voortvluchtigen die worden gezocht in gebieden waarmee Hong Kong nu momenteel geen uitleveringsovereenkomsten heeft, waaronder het Chinese vasteland. Na verloop van tijd hebben de protesten zich ontwikkeld, en uiteindelijk zijn ze toch 5 eisen aan de staat naar voor gekomen. Tot op vandaag zijn er al 2 doorgedrukt. Eén van de eisen bijvoorbeeld was om onderzoek te doen naar vermeend politiegeweld en wangedrag.

Voorbeelden van mensenrechtenschending tijdens de demonstraties van de afgelopen twee jaar zijn te vinden bij de betrokken landen en organisaties.

Mensenrechten Definitie

De rechten van de mens of mensenrechten omvatten rechten waarop iedereen aanspraak kan maken, ongeacht herkomst, nationaliteit, overtuiging, geslacht, wettelijke status of andere kenmerken.

De mensenrechten

Mensenrechten worden verdeeld in twee soorten. 'Burgerrechten en politieke rechten' of 'klassieke' mensenrechten:

- Algemene en integriteitsrechten (non-discriminatie, gelijke behandeling, bescherming van de persoon en van zijn of haar privacy, huis en familielevens, martelverbod).
- Vrijheidsrechten (vrijheid van meningsuiting, van godsdienst en levensovertuiging, van vereniging).
- Participatierechten (recht op deelname aan het bestuur van een land, kiesrecht);
- Rechten van arrestanten, beklaagden en gedetineerden (verbod op willekeurige arrestatie en detentie, recht op onafhankelijke en onpartijdige rechtspraak);
- Rechten van beschermde groepen (vrouwen, kinderen, minderheden, inheemse volken).
- Rechten van vreemdelingen en vluchtelingen (recht het land te verlaten en terug te keren, asielrecht, recht op gezinshereniging).

En sociale en economische, culturele en collectieve rechten:

- Sociale en economische rechten (recht op behoorlijke levensstandaard, recht op sociale voorzieningen, vrijheid van vakvereniging, recht op onderwijs, recht op gezondheid).
- Culturele rechten (recht om deel te nemen en bij te dragen aan cultuur, recht om de eigen taal te spreken, bescherming van auteursrecht en van de eigen naam, vrijheid van wetenschappelijk onderzoek).
- Collectieve rechten (voor ontwikkeling en bescherming van een volk). <https://mensenrechten.nl/nl>

Speciale rechten

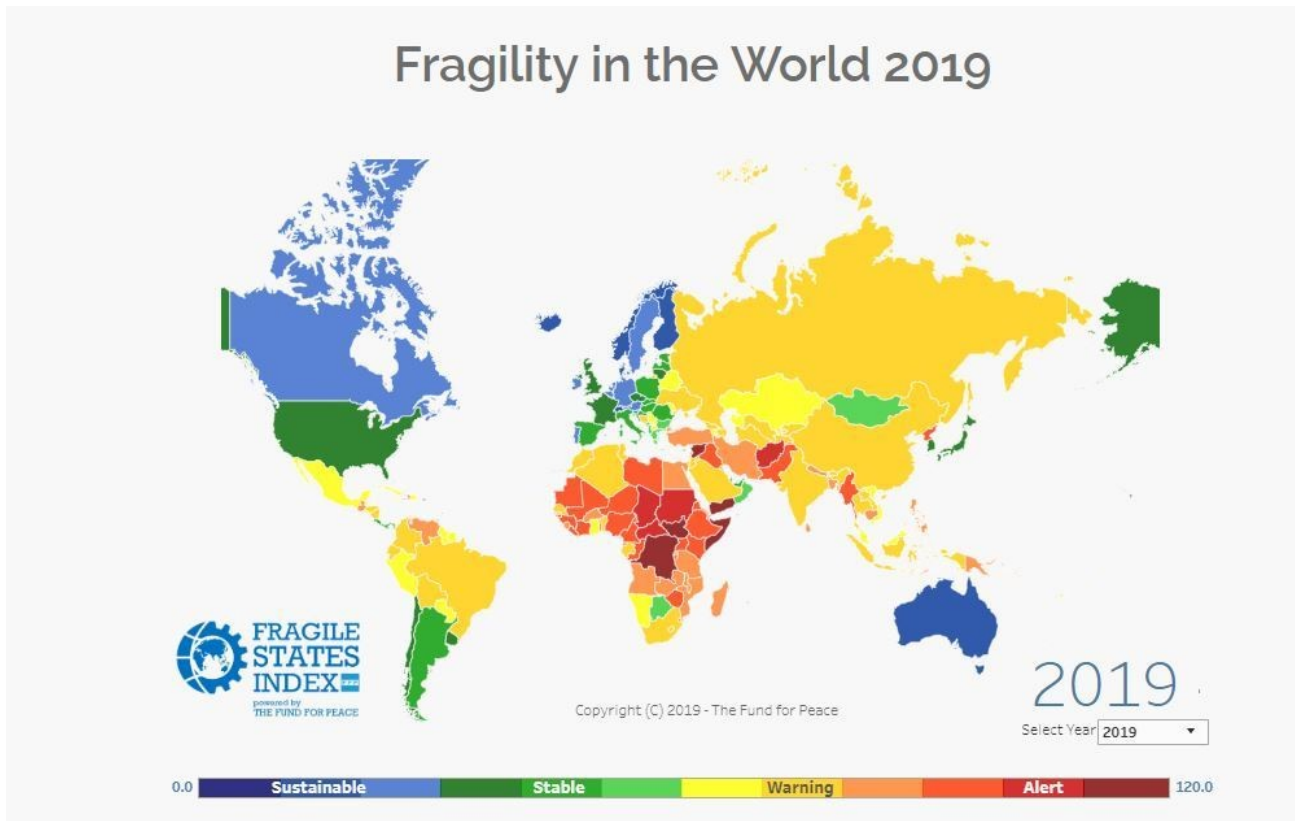
Frankrijk- recht op opstand

In de relatief moderne geschiedenis, waar het recht op revolutie begon, lag in Frankrijk in de nieuwe grondwet van 1793. In artikel 35 van deze grondwet werd gesteld dat: "Wanneer de regering de rechten van het volk schendt, is opstand voor het volk, en voor elk deel daarvan, de heiligste rechten en de meest onmisbare plichten." Deze grondwet werd ongeveer halverwege de Franse Revolutie ingevoerd en leek hem alleen maar meer te voeden. Natuurlijk waren er vóór deze grondwet al vele 'revoluties' in de geschiedenis over de hele wereld, maar in Europa was dit de eerste keer dat een grote wereldmacht revoluties 'legaal' had verklaard.

Betrokken landen en Organisaties Fragile state index- fragiele staatsindex

De Fragile States Index (FSI), (voorheen bekend onder de naam: 'Failed States Index'), is een jaarlijkse ranglijst die sinds 2005 door het Amerikaanse Think Tank Fund for Peace in het tijdschrift Foreign Policy wordt gepubliceerd. Het rapport bevat alle lidstaten die deel uitmaken van de Verenigde Naties en de staten waarvan de gegevens voldoende aanwezig zijn voor analyse. De index is ontworpen om het niveau van

functioneren van de staten en de waarschijnlijkheid van het falen van staten in een ranking uit te brengen. Opvallend is het dat de R2P (=De verantwoordelijkheid om te beschermen, Engelstalig beter bekend als 'The Responsibility to Protect') in "rode" landen (=fragielere landen) vaker van toepassing zijn dan in "blauwe" (=stabielere landen) landen.

<https://fragilestatesindex.org/>

Organisaties

- ***Amnesty International***

Amnesty International (ook wel Amnesty of 'AI' genoemd) is een niet-gouvernementele organisatie Met haar hoofdkantoor in het Verenigd Koninkrijk met de focus op mensenrechten.

Het is een wereldwijde organisatie die gesteund wordt door ruim 7 miljoen leden, sympathisanten en activisten. Hiervan steunen twee miljoen mensen Amnesty financieel als lid, donateur of vaste begunstiger.

De missie van de organisatie is om campagne te voeren voor 'een wereld waarin iedereen van alle mensenrechten kan genieten die zijn verankerd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en andere internationale mensenrechteninstrumenten'. Amnesty International onderzocht incidenten van onnodig en buitensporig geweld tijdens protest op 12 juni in Hongkong. Alle voorbeelden van geweld tijdens de protesten die Amnesty International heeft geverifieerd, zijn schendingen van het internationaal recht en normen voor het gebruik van geweld door wetshandhavers. De geverifieerde beelden zijn gebaseerd op media-aandacht, evenals beelden die op sociale media zijn gepost.

- **Human Rights Watch**

Human Rights Watch (HRW) is een internationale niet- gouvernementele organisatie met het hoofdkantoor in New York City, zich richt op de aanpak van mensenrechtenschendingen.

De werkgroep zet sommige regeringen, beleidsmakers en mensenrechtenschenders onder druk om misbruik te stoppen en de mensenrechten te respecteren. Human Rights Watch onderzoekt en rapporteert over misbruiken in alle uithoeken van de wereld. De organisatie bestaat uit ongeveer 450 mensen met meer dan 70 nationaliteiten, waaronder advocaten, journalisten en vrijwilligers. "De autoriteiten van Hong Kong mogen geen onwettig geweld gebruiken om vreedzame protesten te onderdrukken", zegt Sophie Richardson, directeur van Human Rights Watch in China. "De autoriteiten moeten de wettelijke verplichtingen van Hong Kong erkennen om mensen in staat te stellen hun mening kenbaar te maken door middel van vreedzame protesten."

Democratische Regimes

- **Frankrijk - Gele hesjes**

De beweging van de gele hesjes is een protestbeweging voor economische rechtvaardigheid die in oktober 2018 in Frankrijk is begonnen. De beweging was aanvankelijk ingegeven door stijgende brandstofprijzen en hoge kosten van levensonderhoud; het stelt dat een onevenredige last van de belastinghervormingen van de regering op de werkende en middenklasse viel, vooral in landelijke en voorstedelijke gebieden. De protesten omvatten demonstraties en het blokkeren van wegen en brandstofdepots, waarvan sommige uitgroeiden tot grote rellen, die als de meest gewelddadige sinds die van mei 1968 werden beschreven, en de reactie van de politie, die resulteerde in verschrikkelijke situaties, werd bekritiseerd door internationale media. Demonstranten maakten brandhaarden, haalden borden neer, bouwden barricades en trokken kasseien los. De politie reageerde met traangas en waterkanonnen om de demonstranten te verdrijven. Tijdens het protest op 1 december zijn in Parijs meer dan 100 auto's verbrand en de Arc de Triomphe vernield. Een man raakte in coma en verschillende mensen raakten ernstig gewond nadat de gele hesjes een gietijzeren leuning van de Tuilerie-tuin hadden afgebroken. Vanaf het begin van de demonstraties tot 22 december 2018 waren er 10 doden gevallen in verband met de protesten in Frankrijk. Eind december waren meer dan 1.843 demonstranten en 1.048 politieagenten gewond geraakt. Met ingang van 14 januari 2019 waren er 94 gemeld als ernstig gewond, waaronder 14 met monoculaire blindheid en één persoon nog in coma.

- **Spanje**

De veroordeling van negen Catalaanse onafhankelijkheidsleiders in een proces tegen het Hooggerechtshof van Spanje in 2019 leidde tot protesten in Catalonië. Ze werden veroordeeld voor opruiing en andere misdaden tegen de Spaanse staat vanwege hun rol in de organisatie van het Catalaanse onafhankelijkheidsreferendum 2017. Protesten tegen de veroordeling van de Catalaanse onafhankelijkheidsleiders begonnen op 14 oktober op Barcelona-El Prat Airport, slechts enkele uren nadat het Spaanse Hooggerechtshof zijn uitspraak had aangekondigd. Tegen de middag hadden zich al duizenden demonstranten verzameld op de luchthaven, waardoor de luchthaven moest officieel moest gesloten worden. Er braken rellen uit tussen demonstranten en politiediensten nadat de politie de groep aanviel en probeerde de groep uiteen te drijven met met allerhande methoden. Rellen braken uit in open geweld, aangezien demonstranten gewelddadig reageerden op de pogingen van de politie om de demonstratie te beëindigen, waarbij sommige demonstranten auto's in brand staken en zuur op politieagenten gooiden. De Catalaanse wetshandhavinginstantie Mossos d'Esquadra, die er eerder van werd beschuldigd de onafhankelijkheidsbeweging te helpen, antwoordde door traangas op de demonstranten af te vuren.

- **Chili**

In heel Chili vonden burgerprotesten plaats als reactie op een verhoging van het metrotarief in de metro van Santiago, de gestegen kosten van levensonderhoud, privatisering en ongelijkheid die in het land voorkomen. Op 18 oktober escaleerde de situatie toen een groep mensen de infrastructuur van de stad begon te vernielen; het in beslag nemen, vernielen en platbranden van veel stations van het Santiago Metro-netwerk en deze uitschakelen met uitgebreide infrastructuurschade, en een tijdlang de werking van het netwerk in zijn geheel stopte. 81 stations hebben grote schade opgelopen, waaronder 17 afgebrand. Op dezelfde dag kondigde de president van Chili, Sebastián Piñera, de noodtoestand aan, waarbij hij de inzet van de Chileense strijdkrachten in de belangrijkste regio's toestond om de orde af te dwingen en de vernietiging van openbare eigendommen te voorkomen, en een beroep deed op de rechtbank de Ley de Seguridad del Estado ("State Security Law") tegen tientallen gevangenen. De protesten worden beschouwd als de "ergste burgerlijke onrust" die sinds het einde van de militaire dictatuur van Augusto Pinochet in Chili heeft plaatsgevonden als gevolg van de omvang van de schade aan de openbare infrastructuur, het aantal demonstranten en de maatregelen die de regering heeft genomen. Op 28 december zijn 29 mensen omgekomen, bijna 2500 gewond geraakt en 2840 mensen gearresteerd. Mensenrechtenorganisaties hebben verschillende meldingen ontvangen van schendingen van demonstranten door veiligheidstroepen, waaronder marteling, seksueel misbruik en aanranding.

de Verenigde Staten

Na de dood van George Floyd op 25 mei 2020 zijn er enorm veel protesten geweest tegen racisme en de rol van het politieoptreden en het politiegeweld. De protesten waren van in het begin redelijk vreedzaam geweest, totdat daar in meerdere staten rellen uitbraken, hoewel na onderzoek is het gebleken dat het geweld werd uitgelokt door lokale undercover politieagenten, met het doel om de protesten een slechte reputatie in de media te geven. Toch, uit latere cijfers bleek dat 98% van de protesten (tot nu toe) vreedzaam zijn verlopen. Maar sinds de eerste protesten is het niveau van optreden van de staat alleen maar geëscaleerd. Zelfs bij vreedzame protesten wordt er door politie strenger opgetreden tegen de demonstranten. Er is zelfs een staat van beleg uitgeroepen, en werd er in meerdere staten het leger ingezet. Het kwam ook voor dat er in Portland demonstranten gearresteerd worden door mannen in burgerkledij, en ontvoerd en in zwarte auto's meegenomen. Er wordt beweerd dat dit 'undercover' politieagenten zijn, maar meer waarschijnlijk zijn het private ingehuurd mensen en ex-militairen die door de staat worden ingezet om andere landen, organisaties en media de politie en staat verantwoordelijk te kunnen houden voor het politiegeweld. Hoewel de VS niet in oorlog met zichzelf is, valt het wel onder de term illegaal onder de 'Militaire Engagements' wetten van de conferentie van Genève, waar staat dat een land duidelijk gemarkeerd moeten zijn (B.V.B land, functie etc...). Dit is dus een situatie die heel vergelijkbaar is met de 'groene mannetjes' uit Rusland die in Oekraïne opereren.

Autoritaire Regimes

- **China (Hong Kong)**

China staat bekend voor zijn sterke autoritaire macht over zijn volk. In de loop van de tijd heeft China zichernstig zorgen gemaakt over zijn publieke imago en heeft het zijn immense macht in zijn voordeel gebruikt door media te blokeren en militair geweld te gebruiken, zoals eerder vermeld, het bloedbad op het Tiananmen-plein. Nu zijn er heel weinig demonstraties in China te zien voornamelijk uit angst omdat de mensen van China bang om op de straat te gaan demonstreren, vooral sinds er de laatste jaren speculaties zijn geweest over de concentratiekampen in China. Onlangs waren er echter nog de protesten in Hong Kong, een staat die technisch gezien tot China hoort, maar toch een beetje een grijs gebied blijft, en dus was de angst veel minder. Hoewel met de Corona-crisis is vertraagd en er zijn geen protesten zijn geweest. Tegen het einde van 2019 waren er veel foto's gelekt van voertuigen en militair personeel die aan de rand van Hong-Kong kwamen om tegen de demonstranten te vechten zoals ze in 1989 hadden gedaan.

- **Venezuela**

De Venezolaanse protesten van 2019-2020 zijn protesten die sinds 11 januari een poging zijn om Nicolás Maduro uit het presidentschap te zetten. De protesten begonnen na de controversiële tweede inauguratie

van Maduro en ontwikkelden zich tot een presidentiële crisis tussen Maduro en president Juan Guaidó van de Nationale Vergadering (Assemblée Nationale).

De protesten omvatten ook tegendemonstraties georganiseerd door degenen die Maduro steunen. Daar kon men weer zien dat deze protesten erg hard aangepakt werden, maar op een manier waar de staat toch hun publieke imago probeert te verdedigen.

Het probleem in Venezuela is dat de staat heel afhankelijk is van de arme populatie, van de goedkope werkkrachten in fabrieken. Tijdens deze protesten kwam het tot situaties, waarbij bijna alle inwoners van sloppenwijken gekeerd waren tegen Maduro. Om nog steeds te laten zien dat de staat controle had, en om ervoor te zorgen dat er wat angst was bij de bevolking werden ongeveer 50 mensen, waarvan bijna allemaal in de sloppenwijken, vermoord door politie, en nog eens 653 personen werden gearresteerd vanwege hun betrokkenheid bij de protesten.

- **Iran**

De Iraanse protesten van 2019-2020 waren een reeks burgerlijke protesten die in heel Iran plaatsvonden, aanvankelijk veroorzaakt door een stijging van de brandstofprijzen, die opriep tot een omverwerping van de regering in Iran.

De protesten begonnen op 15 november en verspreidden zich binnen enkele uren naar 21 steden toen video's van het protest online circuleerden. Beelden van gewelddadige protesten werden op internet gedeeld met protesten die een internationaal niveau bereikten. Hoewel de protesten begonnen als vreedzame bijeenkomsten, veranderden ze al snel in gewelddadige rellen en kwamen ze in opstand tegen de Iraanse regering. De door de Iraanse regering toegepaste tactiek om de protesten af te sluiten, was een landelijke internetstop in te voeren en demonstranten van daken, uit helikopters en van dichtbij met machinegeweer dood te schieten. Volgens de bewoners hebben de regeringstroepen vervolgens de lichamen van de dode demonstranten in beslag genomen en weggevoerd om de werkelijke telling en omvang van de protesten te maskeren. De regering doodde 1.500 burgers en martelde gevangene demonstranten. Het hardhandig optreden van de regering leidde tot een gewelddadige reactie van demonstranten die 731 overheidsbanken, waaronder de centrale bank van Iran, negen islamitische religieuze centra, hadden vernietigd, anti-Amerikaanse reclameborden en posters en standbeelden van de opperste leider Ali Khamenei neergehaald. 50 militaire bases van de regering werden ook aangevallen door demonstranten.

Om het delen van informatie over de protesten en de dood van honderden demonstranten op sociale media platformen te blokkeren, heeft de regering het internet landelijk geblokkeerd, wat resulteerde in een bijna volledige internetuitval van ongeveer zes dagen.

Conclusie

Zoals we kunnen zien, is er in zowel democratische als autoritaire regimes vaak veel geweld aan beide kanten van de protesten. Het belangrijkste verschil dat zeer duidelijk is, is dat de democratische regimes voor het grootste deel transparant blijven met de openbaar verstrekte informatie, terwijl men in autoritaire regimes het publieke imago van de staat probeert te beschermen door het opleggen van mediablokkades en/ of het doorbreken van internettoegang. Dit is ook een reden waarom het voor andere staten of organisaties veel moeilijker is om in te grijpen, omdat het erg moeilijk is om de omvang van het probleem in te schatten. Het tweede opvallende verschil is dat in democratische staten het geweld vaak bij het volk begint en de demonstranten beweren dit te moeten doen om gehoord te worden terwijl er in autoritaire staten het geweld door de staat wordt begonnen om de mensen de mond te snoeren.

Voorbeeld: verwarring over de rol van de politie

Begin september 2020 vonden er een aantal demonstraties plaats in Colombia.

De onrust werd aangewakkerd in de hoofdstad van Colombia, Bogotá, door de moord op een ongewapende advocaat, Javier Ordóñez. De politie die hem vasthield diende hem gedurende meer dan twee minuten stroomstoten toe.

Twee avonden van demonstraties kwelden toen de hoofdstad, met 17 politiestations die verwoest werden de dag na de dood van de advocaat. De politie sloeg demonstranten en vuurde traangas af en voerde "minder dodelijke" knuppelrondes uit. Sommige demonstranten gooiden stenen naar de politie, die agenten in oproeruistrusting hergebruikten. De regering maakt bekend dat het ging om 10 doden, maar geen details over waar, wanneer en hoe ze stierven. In totaal zijn 209 burgers gewond geraakt, samen met 194 politieagenten. De meeste onrust vond plaats in Bogotá, maar twee dagen nadien verspreidde het zich naar Medellín, Cali en Manizales - alle steden in het westelijke binnenland van het land. De burgemeester van Bogotá, Claudia López, tweette drie dagen na de dood dat de politie niet bevoegd was om op demonstranten te schieten en zei dat agenten "directe instructies niet hadden opgevolgd". In de nasleep van López 'onthullingen maakten analisten zich zorgen over een malafide politie. "Blijkbaar is er verwarring over de rol van de politie en over wie de leiding heeft over de politie", zegt Sergio Guzmán, een in Bogotá gevestigde politiek risicoanalist. "En dat belooft niet veel goeds voor het herstel van de openbare veiligheid of het vertrouwen in de politie."

Privatisering van de staatsveiligheid

Wat is Privatisering van de staatsveiligheid?

Privatisering van de staatsveiligheid betekent dat alle of enkele middelen van beveiliging die door de staat worden uitgeoefend op contractbasis deze worden uitbesteed aan een privébedrijf. Privatisering van staatsveiligheid komt veel vaker voor dan we zouden verwachten. In de wereld van vandaag gebeurt het bijna dagelijks: de Duitse koopvaardij huurt op bepaalde routes antipiraatwachters in; het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken huren privé militairen en beveiligingsbedrijven (PMSC) in voor persoonlijke bescherming van het personeel en bewakingsdiensten in landen als Afghanistan, Irak, Israël en Pakistan. Het privatiseren van de hele staatsveiligheid, inclusief de politie, zou een gewaagde beslissing van een regering zijn, aangezien dit zowel positieve als negatieve effecten kan hebben op de manier waarop het land wordt bestuurd. Met deze beslissing komen ethische, politieke, juridische kwesties. Voorstanders van private politie hebben de economische voordelen geprezen voor zowel de publieke als private situaties. Als een particuliere veiligheidsdienst een gemeenschap patrouilleert, heeft de staatspolitie meer middelen om haar aandacht te richten op buurten met veel criminaliteit. Maar is het juist om een bedrijf het recht te geven om als overheidsfunctionaris op te treden en over te nemen wat de staatspolitie zou doen? Openbare politiediensten hebben een langdurig beleid en langdurige procedures voor het aanpakken van wangedrag. Privébeveiligingsbedrijven niet. Ze kunnen zelfs proberen hun eigen wangedrag, zoals politiegeweld, te verbergen om zichzelf tegen aansprakelijkheid te beschermen.

Nisour square massacre, 2007

Een goed voorbeeld van een mislukte privé-beveiliging is hoe de Verenigde Staten de beveiliging hebben uitbesteed aan Blackwater Security Consulting (nu Academi) in Afghanistan. Academi is een Amerikaanse particuliere militaire onderneming, opgericht in 1997 door voormalig Navy SEAL- officier Erik Prince als Blackwater. Academi levert op contractbasis beveiligingsdiensten aan de Amerikaanse federale overheid. Het bedrijf kreeg veel bekendheid in 2007, toen een groep van zijn werknemers 14 Iraakse burgers doodde en er 20 gewond raakten op Nisour Squar in Bagdad, terwijl ze een konvooi van de Amerikaanse ambassade begeleidden, waarvoor vier bewakers werden veroordeeld door een Amerikaanse rechtbank. De moorden maakten de Irakezen woedend en zette de betrekkingen tussen Irak en de Verenigde Staten onder druk. Tijdens het proces waren er, ondanks het contract, meningsverschillen over wie de schuldige was van de moorden en of Blackwater verantwoordelijk zou zijn als er meer complicaties zouden ontstaan in de relatie tussen Irak en de VS als gevolg van het incident. Blackwater en soortgelijke bedrijven worden over de hele wereld nog steeds ingehuurd voor binnenlandse veiligheid. Dit soort bedrijven kunnen en zullen onze mensenrechten respecteren of ze schenden als ze de middelen en de situaties (bv. demonstraties) kunnen creëren.

De staat en legitiem geweld- een filosofische kwestie

Als we nog dieper in het thema gaan kijken komen we zelfs aan de filosofische kant van het hele gebeuren. Meerdere filosofen hebben zich met dit thema bezig gehouden.

Thomas Hobbes:

Het bestaan van een wet is niet voldoende om te worden gerespecteerd. Om dit te doen, moet het vooruitzicht op ongenoegen prevaleren boven het vooruitzicht op plezier. Met andere woorden, de dreiging van straf moet me twee keer laten nadenken voordat ik de overtreding bega.

-Thomas Hobbes, Léviathan (Gallimard-Folio, 2000)

Max Weber:

Er moet een monopolie zijn, anders kan er een parallel reguleringssysteem bestaan en de samenleving in gevaar brengen (dit is het geval met de maffia of de kartels); maar dit geweld moet ook legitiem zijn. En daar ligt het probleem, zoals ik al eens heb kunnen zeggen: waarop is deze legitimiteit gebaseerd?

Marx

en

Engels:

Als de staat gewelddadige middelen gebruikt, moeten het volk ook geweld kunnen gebruiken.

-Marx and Engels, The Scientist and the Politician

We kunnen dus zien dat achter de vragen over het geweld bij demonstraties een zeer belangrijk politiek probleem schuilt: dat van de definitie van de staat.

Is dit het product van het soevereine volk, of is het de vertegenwoordiging van de elite? Is het de georganiseerde vorm van de meerderheid of de gewapende vleugel van de minderheid?

Wie beschouwen we als 'het volk'? Is 'het volk' 1000 mensen/ iedereen? Kan men zeggen "het volk wil..." als er een demonstratie gaande is of geweest is? Of moet men "een deel van het volk wil..." zeggen? Veel van de keuzes die door demonstranten en de staat worden genomen en de uitspraken die door hen worden gemaakt zijn moeilijk in te schatten als "juiste" of "onjuiste" ethische beslissingen of opmerkingen.

Wat ook interessant is dat de staat een andere actor het recht kan verlenen om geweld te gebruiken zonder zijn monopolie te verliezen, zolang het de enige bron van het recht om geweld te gebruiken blijft en de staat het vermogen behoudt om dit monopolie te handhaven.

Hoe wereldwijde epidemieën de gemeenschappen kunnen beïnvloeden

De pandemie waarnaar wordt verwezen is de coronavirus pandemie van 2019-2020.

Op het eerste gezicht is het tijdens een pandemie het moment waarop we onze politici vertrouwen in verband met het nemen van de juiste beslissingen en het beschermen van hun bevolking. Maar in sommige landen is het niet zo verwonderlijk dat leiders een pandemie proberen te gebruiken als politiek hulpmiddel. Sommige regimes, vooral ondemocratische, gebruiken de viruscrisis om hun oppositie te onderdrukken en hun macht te versterken.

Democratie tijdens een pandemie

De Hongaarse premier, Viktor Orbán, heeft de afgelopen jaren zijn ambtsmacht geconsolideerd door de onafhankelijkheid van de Hongaarserechtbanken en media in te perken en de activiteiten van NGO's te beperken. Tijdens de coronacrisis verwierf hij vrijwel zeker dictatoriale bevoegdheden. Van het Hongaarse parlement, dat wordt gedomineerd door zijn Fidesz-partij, wordt verwacht dat het de wet "bescherming tegen het coronavirus" voor zal stemmen, wat een onbepaalde periode inluidt van wat neerkomt op eenmansregering in een EU-lidstaat. De nieuwe wet biedt Orbán de mogelijkheid om per decreet alleen en onbetwist te regeren. De premier kan alle bestaande wetgeving opheffen. Verkiezingen vinden niet plaats. De spreker van het Hongaarse parlement en de leiders van parlementaire fracties krijgen informatie over het acties van de regering.

Het verspreiden van "valse" informatie die tot sociale onrust kan leiden en de "bescherming van het publiek" kan voorkomen, wordt een misdad die kan worden bestraft met een lange gevangenisstraf. Dit kan leiden tot de arrestatie van journalisten wiens informatie niet overeenkomt met die van Orbán. Dit betekent dat vrijheid van meningsuiting onder "valse" informatie kan vallen en dus strafbaar is.

Orbán is niet de enige autocratische leider die de kans op een machtsgreep heeft opgemerkt. De leider van Azerbeidzjan, İlham Aliyev, heeft de intimidatie van oppositiegroepen opgevoerd. De Israëlische premier, Benjamin Netanyahu, gebruikte een nooddecreet om de start van zijn proces tegen corruptiebeschuldigingen uit te stellen, het parlement te marginaliseren en over te gaan tot ongekennde toezichtsmaatregelen.

Machtsgebruik tijdens een pandemie

In autoritaire staten wordt het virus vooral gebruikt om de macht van de huidige leider te vergroten. In Wuhan, de stad waar het coronavirus voor het eerst werd ontdekt, beëindigde de Chinese regering de afsluiting met een lichtshow vol Chinese propaganda. Dit is geen grote verrassing, want China is een autoritaire staat en het is niet zelden dat propaganda wordt gebruikt door de Chinese regering. De nieuwe regels in de stad, die zijn: iedereen volgen die te allen tijde naar buiten komt via een gps-app. Dat geeft duidelijk weer wat de Chinese regering zou willen, niet alleen tijdens een pandemie; namelijk: controle over elke persoon. De pandemie is hun excuus om dat te doen zonder al te veel sociale onrust, zowel nationaal als internationaal.

Demonstreren tijdens een lockdown

Hoewel een pandemie alles in de wacht lijkt te zetten, moeten sommigen nieuwe manieren bedenken om zichzelf te uiten en mensen tijdens de opsluiting te verbinden om te pleiten voor b.v. een democratischer regime.

De Algerijnse president Abdelmadjid Tebboune kondigde op dinsdag 17 maart op televisie een verbod aan op alle demonstraties om de verspreiding van COVID-19 tegen te gaan. De beslissing heeft de aanhangers van de Hirak-beweging verdeeld, die het zien als een poging om een einde te maken aan de protestbeweging. Sommigen leggen uit dat als ze het protest niet door repressie hadden overwonnen, de autoriteiten deze epidemie zouden hebben uitgevonden als een enorm afschrikmiddel om een einde te maken aan de mobilisatie van het volk, terwijl anderen zweren dat ze voldoende beschermd zijn door het dragen van maskers en handschoenen, en sluiten daarmee elk risico om het virus op te lopen of over te dragen uit. Anderen vrezen dat zelfs een korte stop van “Hirak” de dood en de overwinning van het 'systeem' zou betekenen. Veel van hun demonstraties gaan nu online of via flyers.

Ook waren er Protesten tegen het antidemocratisch gedrag van Leiders rond het Coronavirus. Honderden Israëli's reden een protestkonvooi op een hoofdweg naar Jeruzalem, om te demonstreren tegen wat zij antidemocratische maatregelen van premier Benjamin Netanyahu en zijn bondgenoten noemden, waarvan zij zeiden dat ze het land op weg naar dictatuur brachten. Een paar dagen later stonden meer dan 2.000 Israëli's 1,5 meter uit elkaar op het Rabin-plein in Tel Aviv. De "Black Flag" -demonstraties, die in maart zijn begonnen, zijn een reactie op het strikte coronavirusbeleid, waaronder “Phone-tracking” van mensen. De politie markeerde plekken op de grond waar demonstranten konden staan en de organisatoren moesten de deelnemers maskers geven.

Betrokkenheid van de Verenigde Naties

Overzicht aan acties ondernomen door de VN

UN-peacekeeping (1948)

De eerste VN-vredesmissie werd opgericht in mei 1948, toen de VN-Veilighedsraad toestemming gaf voor de inzet van een klein aantal militaire waarnemers van de VN naar het Midden-Oosten om de United Nations Truce Supervision Organization (UNTSO) te vormen om de wapenstilstandsovereenkomst tussen Israël en zijn Arabische burenen. In de afgelopen 70 jaar hebben meer dan 1 miljoen mannen en vrouwen onder de VN-vlag gediend bij meer dan 70 VN-vredesoperaties. Meer dan 100.000 militairen, politie en burgerpersoneel uit 125 landen dienen momenteel in 14 vredesoperaties. “UN- peacekeeping” is een uniek wereldwijd partnerschap. Het brengt de Algemene Vergadering, de Veiligheidsraad, het Secretariaat, de troepen- en politiebijdragers en de gastregeringen samen in een gezamenlijke inspanning om de internationale vrede en veiligheid te handhaven.

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (1948)

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM) is een mijlpaal in de geschiedenis van de mensenrechten. Opgesteld door vertegenwoordigers met verschillende juridische en culturele achtergronden uit alle regio's van de wereld, werd de Verklaring op 10 december 1948 door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in Parijs uitgeroepen (resolutie 217 A van de Algemene Vergadering) als een gemeenschappelijke prestatie standaard voor alle volkeren en alle landen. Het beschrijft voor het eerst dat de fundamentele mensenrechten universeel worden beschermd en het is vertaald in meer dan 500 talen.

De commissie van de Mensenrechten (2006)

De commissie van de Mensenrechten is op 15 maart 2006 opgericht door de "general assembly" van de Verenigde Naties door resolutie 60/251. De eerste zitting vond plaats van 19 tot en met 30 juni 2006. Een jaar later keurde de Raad zijn "Institution-building package" goed om zijn werkzaamheden te sturen en zijn procedures en mechanismen op te zetten.

R2P- Responsibility to Protect

Definitie

De 'Responsibility to Protect' ('RtoP' of 'R2P') is een nieuwe internationale veiligheids- en mensenrechtennorm om het falen van de internationale gemeenschap om genocides, oorlogsmisdaden, etnische zuivering en misdaden tegen de mensheid te voorkomen en aan te pakken.

Wat is R2P?

In de paragrafen 138 en 139 van het World Summit Outcome Document (A/RES/ 60/1) bevestigden staatshoofden en regeringsleiders hun verantwoordelijkheid om hun eigen bevolking te beschermen tegen genocide, oorlogsmisdaden, etnische zuivering en misdaden tegen de menselijkheid en aanvaardden een collectieve verantwoordelijkheid om elkaar aan te moedigen en te helpen deze verplichting na te komen. Ze verklaarden ook bereid te zijn om tijdige en beslissende maatregelen te nemen, in overeenstemming met het Handvest van de Verenigde Naties en in samenwerking met relevante regionale organisaties, wanneer nationale autoriteiten hun bevolking duidelijk niet beschermen.

<https://www.un.org/en/genocideprevention/about-responsibility-to-protect.shtml>

In de praktijk

Kenia 2007/2008

Van december 2007 tot januari 2008 leed Kenia enorm onder etnisch geweld veroorzaakt door een presidentsverkiezing op 27 december 2007. Op 30 december 2007 werd Mwai Kibaki uitgeroepen tot winnaar van de presidentsverkiezingen en werd uitgeroepen tot president een paar uur later. De aankondiging van de resultaten leidde tot wijdverbreid en systematisch geweld, resulterend in meer dan 1.000 doden en de emigratie van meer dan 500.000 burgers. Conflicten werden gekenmerkt door de etnisch gerichte moorden op mensen die verbonden waren met de twee grote politieke partijen, de Oranje Democratische Beweging (ODM) en de Partij van Nationale Eenheid (PNU).

Externe interventie was er vrijwel onmiddellijk. De Franse minister van Buitenlandse en Europese Zaken maakte een oproep op de VN-Veiligheidsraad om te reageren "in naam van de R2P" voordat Kenia in een dodelijk etnisch conflict stortte. Op 31 december 2007 heeft VN-secretaris-generaal Ban Ki-Moon een verklaring afgelegd waarin bezorgdheid wordt geuit over het aanhoudende geweld, dat de bevolking kalm blijft en dat de Keniaanse veiligheidstroepen terughoudend moeten zijn. Op 10 januari 2008 werd voormalig secretaris generaal van de VN Kofi Annan door zowel de ODM als de PNU aanvaard als African Union Chief Mediator. Dit heeft geleid tot de ondertekening van een machtsverdelingsovereenkomst op 28 februari 2008.

We hebben R2P. Waarom moet er een nieuwe verklaring komen?

Het komt voor dat de VN bij binnenlandse situaties niet konden ingrijpen, doordat R2P niet van toepassing was op de situatie. Hierdoor waren er gevallen waarbij VN Peacekeeping-troepen vastzaten buiten steden en dorpen waar massamoord gepleegd werd, zonder iets te kunnen doen.

Het tweede en voornaamste probleem is dat er bij demonstraties waar onnodig geweld gebruikt wordt door de staat de VN maar weinig kan ondernemen. De VN heeft niet het recht om een land binnen te dringen als politiegeweld of eender welk geweld gebruikt wordt door de staat, omdat dit niet aangezien wordt als iets waarmee de VN zich moet bemoeien volgens veel staten.

Dit zijn de problemen waar de VN aan vastzit. Nu willen veel personen en veel media minder geweld; Maar verschillende staten gaan door met dit geweld zonder dat er door Ngo's, de VN of andere staten daar iets aan gedaan kan worden.

Bibliografie:

Human Rights comité officiële webpagina.

<https://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CCPR.aspx>

Nederlandstalige webpagina over de mensenrechten <https://mensenrechten.nl/n>

Fragile State index- interactieve kaart <https://fragilestatesindex.org/>

Responsability to protect <http://www.responsibilitytoprotect.org/>

Officiële pagina over R2P van de Verenigde Naties-

<https://www.un.org/en/genocideprevention/about-responsibility-to-protect.shtml>

Human rights watch- Hong Kong demonstratie <https://www.hrw.org/news/2019/06/12/hong-kong-police-shouldnt-use-excessive-force>

Human rights watch <https://www.hrw.org/>

Amnesty International <https://www.amnesty.org/en/>